

PODKLADY K JEDNÁNÍ VÝBORU PRO PREVENCI DOMÁCIHO NÁSILÍ A NÁSILÍ NA ŽENÁCH

1) Problematika násilí a genderově podmíněného násilí v RVP:

Opětovně potvrzují, že v rámci „velké revize“, která byla oficiálně zahájena 1. 9. 2021, **bude tato problematika zohledněna**. Celý proces bude transparentně komunikován a členové Výboru i další organizace se na něm budou moci podílet.

Více viz <https://velke-revize-zv.rvp.cz/>

2) Návrh obsahu **metodického materiálu** MŠMT k problematice DN a GPN:

Cíl: Podpořit (adekvátní) zařazení těchto témat do vzdělávacího procesu na 1. i 2. stupni ZŠ. V souvislosti s tzv. „malou“ nebo ICT revizí byly navrženy na vypuštění některé výstupy a učivo, které tuto problematiku zmiňovaly explicitně. Ačkoli v širších a obecnějších souvislostech tam tato problematika zůstala, bude nyní v přechodném období do dokončení tzv. „velké“ revize více záležet na jednotlivých učitelích, jak moc tato témata do výuky zařadí. Smyslem metodického materiálu bude na tuto problematiku jednak upozornit, jednak podpořit pedagogy odkazy na zdroje dat a návrhy na konkrétní výukové postupy či aktivity.

Návrh obsahu:

- Definice násilí, domácího násilí, genderově podmíněného násilí a dalších pojmů
- Vysvětlení dosavadních změn v RVP, co bylo vyškrtnuto a **co z této problematiky v RVP zůstalo** + konkretizace, jak to může a má být využito v této oblasti
- Zdůraznění, že veškeré „škrty“ jsou navíc pro školy nepovinné!
- **Metodické zpřesnění zejména těchto výstupů RVP ZV (v RVP zůstaly):**
- **ČJS-5-2-01** vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- **ČJS-5-2-02** rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat
- **Učivo:**
 - rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání
 - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie
 - chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- **VO-9-1-04** uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích,
- **Učivo:**
 - lidská setkání–přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti
 - vztahy mezi lidmi–osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášlivosti

- zásady lidského soužití–morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování
- **Metodický návod k vybraným částem průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova** (v RVP zůstalo):
- Např.:
 - Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
 - Komunikace – ... komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích ...
 - Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne
- **Případné další návrhy, kam a jak v rámci RVP lze zařadit problematiku DN a GPN**
- **Seznam odkazů a zdrojů k této problematice**
- Případně příklady pracovních listů, modelových vyučovacích hodin atd.

Termín vydání: do konce roku 2021, předtím poskytnuto Výboru k připomínce.